

Jak wykorzystaliśmy pół miliarda euro z Norwegii, Islandii i Liechtensteinu?

Informacja prasowa, 3 grudnia 2008 r.

Już od ponad 4 lat Polska korzysta z ponad 0,5 miliarda euro bezzwrotnej pomocy zagranicznej w postaci Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Środki te zostały nam udzielone przez Norwegię, Islandię i Liechtenstein na lata 2004-2009. W ramach przyznanej puli odbyły się już wszystkie zaplanowane nabory wniosków, uruchomiono również granty blokowe. Obecnie część projektów została już zakończona, pozostałe są w trakcie realizacji. Stanowi to dobrą okazję do dokonania pierwszych podsumowań i prezentacji zrealizowanych dobrych praktyk.

ILE WYDALIŚMY PIENIĘDZY?

W 2008 r. **zakończone zostały wszystkie 3 nabory wniosków** na dofinansowanie pojedynczych projektów i programów. (ostatni nabór zakończył się wiosną 2008 r.). Tym samym w procedurze konkursowej zostały rozdysponowane wszystkie środki, przewidziane w perspektywie 2004-2009.

Łączenie w trzech naborach złożono **2720 wniosków**. Dotychczas, **ponad 300 projektów** zostało zaakceptowanych przez darczyńców na kwotę ponad **340 mln euro** (cała alokacja dla Polski wynosi 533, 51 mln euro). **Stanowi to 76 proc. alokacji**, przewidzianej na projekty indywidualne/programy. Około **100 projektów** jest w trakcie oceny przez darczyńców (w tym projekty rezerwowe).

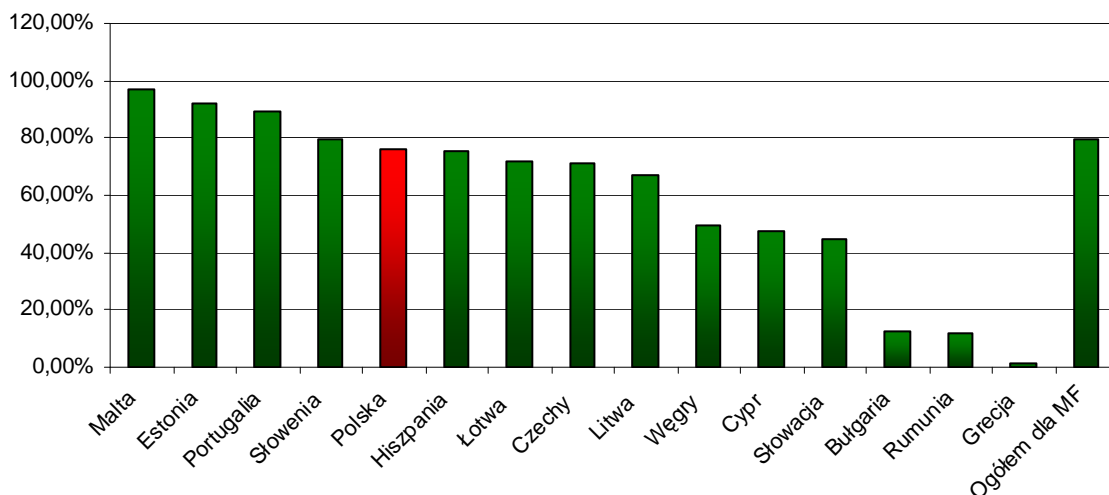
Do końca września 2008 r. strona polska przekazała **beneficjentom pojedynczych projektów i programów** refundację w kwocie **ok. 47 mln euro**. Kolejne kwoty są sukcesywnie transferowane – wiele projektów jest wieloletnich.

POLSKA NA TLE INNYCH PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

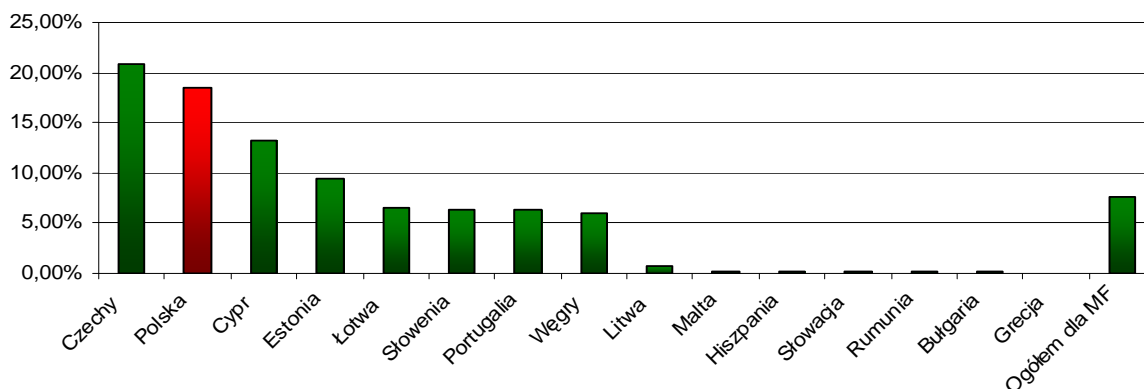
Polska w porównaniu do pozostałych państw-beneficjentów Mechanizmów Finansowych plasuje się w ścisłej czołówce, szczególnie biorąc pod uwagę wielkość środków przyznanych Polsce przez darczyńców w porównaniu do alokacji dla innych krajów.

Polska znajduje się na **5 miejscu (404, 8 mln euro)**, jeśli chodzi o udział środków zakontraktowanych, co stanowi blisko **76 proc. alokacji**. Natomiast w ramach refundacji wypłat na rzecz pojedynczych projektów i programów, grantów blokowych, jak i funduszu zaliczkowego Polska otrzymała od darczyńców **kwotę w wysokości 98,7 mln euro, tj. ponad 18,5 proc** przyznanych środków, co stawia nas na **2 pozycji** w porównaniu z innymi państwami korzystającymi z pomocy (stan na listopad br.)

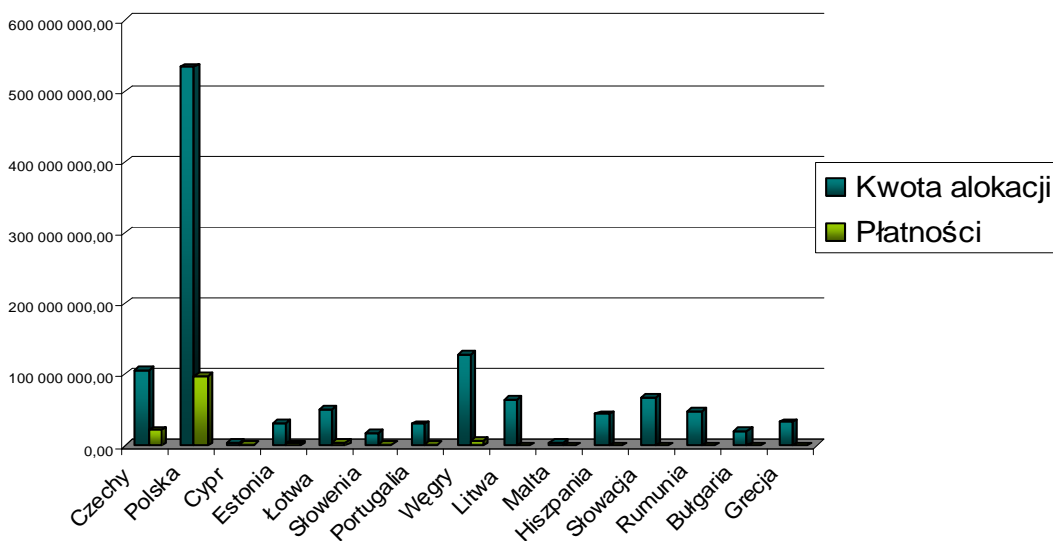
Procent środków zakontraktowanych w ramach Mechanizmów Finansowych

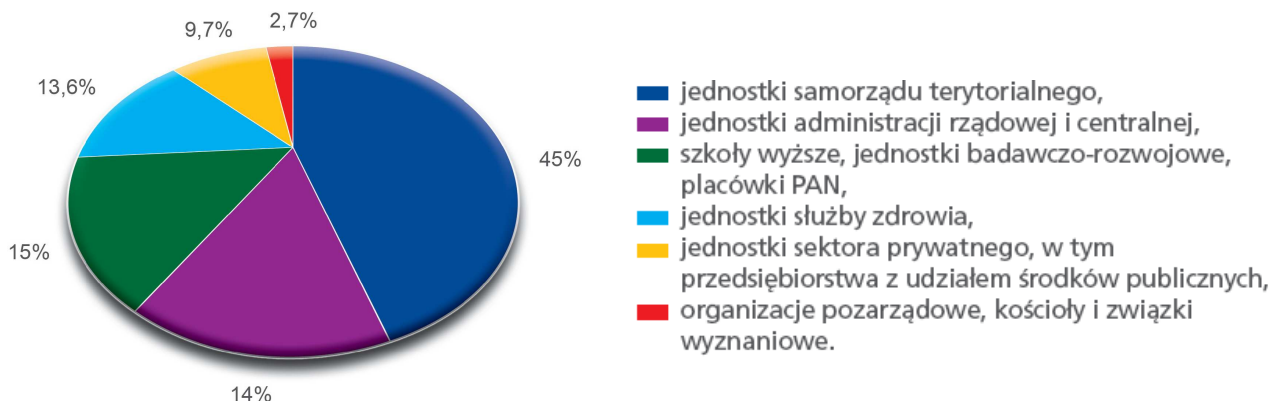
Procent środków wypłaconych Polsce przez darczyńców w ramach Mechanizmów Finansowych

Kwota alokacji i wypłaconych Polsce przez darczyńców środków w ramach Mechanizmów Finansowych

WNIOSKODAWCY MECHANIZMÓW FINANSOWYCH

NA CO WYDALIŚMY PIENIĄDZE Z MECHANIZMÓW FINANSOWYCH?

Największym zainteresowaniem cieszył się priorytet ***Ochrona środowiska***, mający charakter inwestycyjny. W jego ramach w pierwszym naborze zgłoszono 665 projektów, z których ponad połowa dotyczyła prac termomodernizacyjnych w budynkach użyteczności publicznej. Dzięki pomocy z Mechanizmów Finansowych, pracom termomodernizacyjnym w Polsce zostanie poddanych około **300 budynków**: szkół, przedszkoli, szpitali, domów kultury, urzędów i innych.

Drugim priorytetem, cieszącym się największą popularnością jest obszar ***Opieka zdrowotna i opieka nad dzieckiem***. Tutaj najczęściej złożonych projektów dotyczyło tworzenia otwartych stref rekreacji dziecięcej oraz realizacji pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci.

Ważnym priorytetem – trzecim pod względem alokacji – jest ***Ochrona kulturowego dziedzictwa europejskiego***. Tutaj wsparcie trafiło zarówno do Pałacu w Wilanowie, Muzeum Zamkowego w Malborku, Fundacji Ossolineum, jak i do Muzeum Podkarpackiego w Krośnie oraz Sanktuarium w Świętej Lipce. Jednym z ciekawszych projektów w obszarze kultury, który uzyskał dofinansowanie, jest Europejskie Centrum Bajki im. Koziołka Matołka w Pacanowie.

Najwięcej środków – **116,5 mln euro** - przeznaczono z kolei na wdrażanie przez Polskę postanowień z Schengen oraz wzmacnianie sądownictwa.

GRANTY BLOKOWE

Uzupełnieniem wsparcia udzielanego w ramach obszarów tematycznych (priorytetów) - o minimalnej kwocie grantu wynoszącej 250 000 euro – stanowią granty o wartości od 5 000 do 250 000 euro przyznawane w ramach specjalnych funduszy horyzontalnych (**grantów blokowych**).

Granty blokowe zwiększają dostępność środków Mechanizmów Finansowych dla organizacji, które najlepiej odpowiadają specyficznym problemom rozwojowym, ale niekoniecznie są wystarczająco dobrze wyposażone, by samodzielnie sprostać wymaganiom związanym z procesem aplikowania o środki z obszarów priorytetowych.

W Polsce ustanowiono **6 grantów blokowych**:

- Fundusz dla Organizacji Pozarządowych,
- Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy,
- Fundusz Wymiany Kulturalnej,
- Polsko-Norweski Fundusz Badań Naukowych,
- Fundusz Kapitału Początkowego,
- Fundusz Pomocy Technicznej,

których łączna kwota opiewa na **ponad 75 mln euro**. Dodatkowo z budżetu państwa zostało udzielone dla funduszy wsparcie finansowe w wysokości od 10-15 proc. Dla grantów w **100 proc.** zostały zakontraktowane środki na poziomie operatorów, a okres wydatkowania na poziomie beneficjentów rozciąga się **do 2012 roku**.